კვირა. 17 ივნისი 1928 წ. № 157 წელიწადი მეხუთე ფასი 15 კაპ.

ტარტაროზი

აბრეშუმის მოსავალს კარგი პირი უჩანდა..

მეაბრეშუმე ქალი: — თუმცა ნელა კი ახვევს ჩემი ყაჭი პარკს, მაგრამ ძაფი კი საიმედოა ხ[illegible]ს.

გაგრძელება მე-16 გვ.

„სამშიანი“ დარდიმანდიძე

(აზრია ალეგორული)

მართალია, რა თქმა უნდა, ყველამ უკვირდა, რომ სრულიად უცნობსა და უმნიშვნელო პიროვნებას, დიკო დარდიმანდიძეს მიანდვეს ჩვენი საბჭოთა ამშენებლობის ქსოლდენ საპასუხისმგებლო მთელი ერთი დარგი.

მაგრამ თვითონ დარდიმანდიძეს, რუსები რომ იტყვიან: „მორე პო კოლენო“-ო, ისე ეჩვენებოდა თავისი პასუხისმგებლობისადმი დამოკიდებულება. მან იმ თავიდანვე აართვა ალღო ერთ რამეს, სახელდობრ: „თუ მონდობილის ხანგრძლივ შენარჩუნება გინდა, უნდა აპარატი ისე „მოქნა“, რომ სავსებით ხელში გყავდეს და გემორჩილებოდეს“:

და აი, დარდიმანდიძეც შეუდგა „ენერგიულ“ საქმიანობას: მოხსნა ერთი, მოხსნა მეორე, მოხსნა მესამე; ამას ჩაჰკრა, იმას გამოჰკრა და, რაღა თქმა უნდა, აპარატიც მალე გამოჰქნა: მის „სამეფოში“ ჩამოდგა სრული სიწყნარე-მოსილება, მშვიდობა და მორჩილება.

მაგრამ... ამბობენ, რომ „ზოგი სიწყნარე მეხის გავარდნის მომასწავებელია“-ო.

ასეც მოხდა: „ქირმა თავი არ დამალა“ და დარდიმანდიძის აზმაურებულ საქმიანობის პირ-სარჩულიც ერთ მშვენიერ დღეს სავსებით გამოშარდაშარდა.

დანიშნულმა სპეციალურმა კომისიამ ყველაფერი გამოიკვლია, დაწვრილებით გაეცნო დარდიმანდიძის მთელ საქმიანობას და აი, ახლა უკანასკნელად შეიკრიბა ის აქ, დარდიმანიძის კაბინეტში დამნაშავის დასაკითხავად და თავისი მუშაობისათვის დასკვნის მისაცემად.

— ამხ. დარდიმანდიძე! აი, ესა და ის, ისა და ეს რა მოსაზრებით გააკეთეთ ასე და არა — ისე? — ეკითხება დარდიმანდიძეს კომისიის თავმჯდომარე.

დარდიმანდიძე სდუმს.

— მოქ. დარდიმანდიძე! ბუჰგალტერი მშვიდობაძე რომ მოხსენით და მის ადგილზე ყალთაბანდიძე რომ აიყვანეთ, საქმის ინტერესით იყო ეს გამოწვეული, თუ... — ვეღარ დაათვა კომისიის ერთმა წევრმა.

დარდიმანდიძე იკუმშება, იფუყება და არას ამბობს.

— ბ. დარდიმანდიძე! გვითხარით, ღვთის გულისათვის, მემანქანე კოპწიაშვილი რომ ორმაგ ჯამაგირს ღებულობდა, იმდენად საქმეებით იყო დატვირთული თავის სადამიო მუშაობაში, თუ სხვა რამ აწვებოდა მას იმ დროს?

გესლიანად შენიშნა კომისიის მეორე წევრმა.

დარდიმანდიძის სახე თონედან ახლად გამოღებულ ყვერდებ-შემწვარ თიხის ქოთანს დაემსგავსა.

ყველაფრიდან სჩანდა, რომ საქმეს ცუდი ბოლო მოსდევდა. მაგრამ დარდიმანდიძის პირველმა დაბნეულობამ მალე გაფანტვა იწყო.

უცბათ, გულში თითქოს რაღაც იდუმალმა წკირამ ჩამოჰკრაო, თავისი ტელეფონის ყურ-მილს აუღელვებლად მისწვდა და...

— ალლოო!.. — განგებ ისე გააჭიანურა კბილებში, თითქოს ქვაფენილზე მიმავალმა დინჯმა და გრუზა ტანის მოქალაქემ რაღაც ლიპიანს, მაგრამ რეზინივით რბილს და მოქნილს საკმაოდ მოზრდილ საგანს დაადგა ფეხიო...

— ცენტრალნაია?! მომეცით: ადინ, ნულ, ადინ!..

კომისიის წევრებმა ერთმანეთს გადახედეს.

— ამხ. ასფუთიანიძე სახლშია? ახ, სტეპკო, შენა?! ამხ. სტეპკო, იცით რა: ამ საღამოს ცხრა საათზე ხომ სახლში ხართ? უეჭველად შემოგივლით... საყურადღებო რაღაც მაქვს თქვენთვის გადმოსაცემი!..

რაღაც დემონიური გრძნებით ამბობდა ამას დარდიმანდიძე, თვალებს რაღაც განუსაზღვრელი სისხლის მოყვარულობით აბრიალებდა და გამარჯვებული ყვინჩილას რიხით გადაჰყურებდა მის წინაშე გაოგნებულ კომისიის წევრებს...

კომისიის წევრები — ზოგი ყირაზე... ზოგიც — გაკვირვებითი ნიშნებად გადაიქცენ და დაფეთებულებივით, თანაც მოწიწებით მიშტერებოდნენ დარდიმანდიძეს...

— ამხ. დარდიმანდიძე, მგონი, სადღაც მიეშურებით?.. უხერხულია... ბოდიშს ვიხდით, რომ შეგაწუხეთ, მაგრამ მოგეხსენებათ, დავალება.

ძლივს გაბედა ბოლოს კომისიის თავმჯდომარემ, სიტყვა ვეღარ დაათავა და მუხლების ცახცახით ზე წამოდგა. კომისიის დანარჩენი წევრებიც წამოიშალნენ. მდივანმა ქაღალდები სასწრაფოდ აჰკრიბა და კაბინეტიდან მიმავალ კომისიის უკანასკნელს წევრს ზურგში ჩრდილივით აედევნა..

ქუჩაში ავტო აჭაჭანდა და ამ რამდენიმე წუთის წინ ისე შევიწროებული დარდიმანდიძე ეხლა გალიიდან ახლად გამოშვებულ ჩიტივით საითკენღაც ჩვეულებრივ ისევ გაქანდა...

იმ საღამოს ცხრა საათზე დარდიმანდიძე ფეხ-აკრეფით შესრიალდა ასფუთიანიძის ბინაში და მოკრძალებით გაუწოდა ამ უკანასკნელს თავისი უწყების მიერ ახლად გამოცემული საკმაოდ სქელი ჟურნალი, რომელშიაც ციფრების უამრავი ცხრილებით ტალმუდივით იყო დამტკიცებული იეღოვას უპირატესობა დანარჩენ ღმერთებზე, ე. ი. დარდიმანდიძის ნირშეუხრელი დარდიმანდობა და მტრედივით სისპეტაკე.

დილის 11 საათზე ასფუთიანიძის კაბინეტის კარი გამოცდილი ქურდის სიფრთხილით შეაღო კომისიის თავმჯდომარემ და გადასცა გუშინდელი სხდომის ოქმი, რომლის ბოლოშიც შავით თეთრზე ეწერა:

...„დარდიმანდიძის მუშაობას კომისია სცნობს სავსებით დამაკმაყოფილებლად და მისი აღნიშნულ თანამდებობიდან მოხსნა, თუნდაც მისი სამსახურში წინ-წაწევის მიზნით, მიაჩნია მისი მეოხებით ფეხზე დაყენებულ საქმისათვის საზიანო მოვლენად“.

ონისიმე.

— შენისთანებს აქვს ბედი... იცოდეს მაინც, რომ საცხოვრებელი ოთახიც არა გაქვს.

— სწორედ ამიტომაც დავსდევ, რომ ამას აქვს კარგი ოთახი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რკინისგზელის სიყვარული

შენსკენ მოვქრივარ
ვით ორთქლმავალი
და გულს—რონოდას
წვავს ცეცხლის ალი.
ჩემი სულია
მატარებელი,—
შენ კი მგზავრი ხარ,
ბარათ მტოლველი
მატარებელში
ჩვენა ვართ ორი:
შენ, მგზავრი ქალი,
მე—კონდუქტორი...
ო, რა ტურფა ხარ,
რა მშვენიერი,
შენს მკერდს ამშვენებს
ორი ბუფერი.
შენი თვალები
მფრქვევია ცეცხლის,
ვით სემაფორი
ბნელში შუქს რომ ცრის.
მიყვარხარ, ტურფავ,
გული შენთვის ძგერს
ვით წყოხზე გააქვს
ტიკ-ტიკ-ტიკ-თითებს...

წიწაკა.

შვილი:—მამილო, ყველა რომ პიონერში ეწერება, რატომ მე არ ჩამწერე?
მამა:—ცოტა კიდევ, შვილო, და მერმე შენ კი არა მგონი მეც ჩავეწერები.

თემალმასკომის თავმჯდომარე თუ მმაჩის გამგე

გათენდა გაზაფხულის ჟინჟლლიანი დილა. სოფელ ვარდისუბნის გლეხმა— მოსემ, 65—70 წლის მოხუცმა, მაგრამ კახური ღვინო-პურით გაფუებულმა, ბოსლიდან გამორეკა კამეჩები, უღელი გადაადგა, იქვე ეზოში გუთანს გამოაბა ჯაჭვი და ღრიტინით გასწია მინდვრისაკენ.

კამეჩები შეაჩერა ნახნულებ შუა მდებარე ქვრივი ქალის ლეგაშვილის მოუხნავ მიწაზე: ახსენა გამჩენი, გუთანი მოიმარჯვა, სახრე გადაუტყლაშუნა კამეჩებს გავაზე და ღიღინით შეუდგა მიწის მოხვნას.

საღამომდე ხოპანად დარჩენილი მინდორი, რომელიც ობოლ ოხერივით იყო მიგდებული, უკვე შავათ გადაიპენტა და, დაღლილ-დაქანცული მოსე თავის კამეჩებით ბრუნდებოდა სახლისაკენ, როცა მას თავის სახლის ეზოსთან შეეჩეხა მიწის პატრონი ქვრივი ლეგაშვილი, რომელმაც მთელი ორომტრიალი აუტეხა მიწის მოხნისათვის.

მოსემ დარბაისლურად ჩაიქნია თავი და უთხრა:

— „რა გაბრაზებს, დედაკაცო? მიწა მოგიხანი, სიკეთე გიყავი, ამით შევასრულე ჩვენი მთავრობის ბრძანებაც. ხვალ კიდეც დავთესავ. თუ უკმაყოფილო ხარ, მიბრძანდი თელავს და თემალმასკომის თავმჯდომარე, ჩვენ ძმაკაცთან მიჩივლე, სთქვა და გასწია შინისკენ.

მეორე დღეს გაწიწმატებული ლეგაშვილი უკვე შესჩიოდა თემალმასკომის თავმჯდომარეს მოსეს მიერ ჩადენილ საქმის შესახებ.

მალე მოსეც დაიბარეს.

მოხუცი მოსე დინჯათ მიესალმა თავმჯდომარეს, მოიწმინდა ოფლი და თვალები მიაპყრო ისაკს, რომელმაც დაწვრილებით აუხსნა ლეგაშვილის ქვრივის საჩივარი...

— ვიცი, ჩემო ისაკ, ვიცი, მაგ დედაკაცს რაც აწუხებს, ისიც კარგად ვიცი, თუ რისთვის მოვხანი მიწა; მაგრამ ის კი ძალიან მიკვირს თუ მაგ დალოცვილს რა აწიწმატებს: ეგეც ქვრივი, მეც ქვრივი, მიწა მე რომ არ მომეხნა, აბა, ვინლა მოუხნავდა. ადგეს ეგ დალოცვილი, გადმობარგდეს ჩემთან და საჩივარიც თავისთავად მოისპობა.

თავმჯდომარეს ერთი გულიანად ჩაეცინა მოსეს ასეთ წინადადებაზე, შეხედა ქვრივ ლეგაშვილისას, რომელსაც სიხარულისაგან სახე უბრწყინავდა და მიაძახა:

— „თქვენ, ჩემო მეგობრებო, აქ კი არ უნდა მოსულიყავით, არამედ მმაჩში, მე თემალმასკომის თავმჯდომარე ვარ და არ მმაჩის გამგე“.

„მამხალი“.

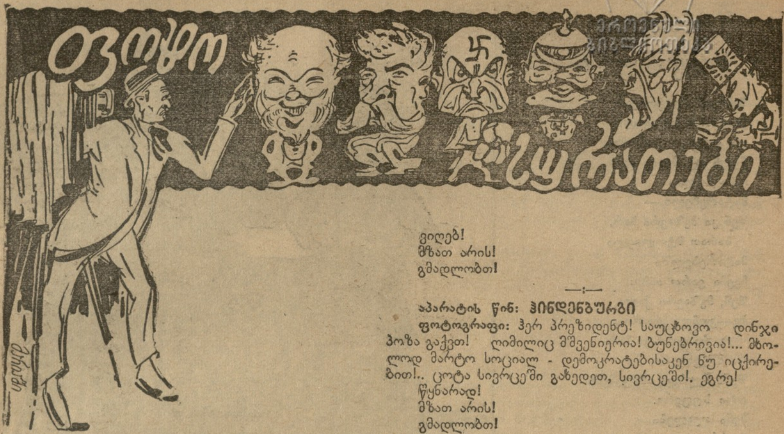

ერთა ლიგის სამდივნომ გადასწყვიტა:
ლიგის სასახლის საზეიმო დარბაზში გამოჰკიდოს ყველა გამოჩენილ მოღვაწეთა უკანასკნელი ფოტოგრაფიული სურათი.

„ტარტაროზის“ წარმომადგენელი დაესწრო ზოგიერთ მოღვაწის სურათის გადაღების მომენტს მოგვყავს ფოტოგრაფის უკანასკნელი შენიშვნები, როცა სურათის გადასაღებ პატივცემულ პირებს აძლევდა საბოლოო პოზას.

—:—

აპარატის წინ: პუანკარე

ფოტოგრაფი: მუსიო პუანკარე! ერთხელ კიდევ გთხოვთ: ორი წუთი დაივიწყოთ არჩევნების შედეგები და ძალიან ნუ იცინით! საკმარისია მხოლოდ ღიმილი! უამისოდ სურათი გაფუჭდება... კიდევ დაუკელით სიცილს, კიდევ! რადგან მეტი აღარ შეიძლება, მაშ ვიღებ...
ერთი! ორი! სამი!
მზათ არის
გმადლობთ.

—:—

აპარატის წინ. ბრიანი

ფოტოგრაფი: მუსიო ბრიან! როგორც ეტყობა ეგ სკამი დანჯღრეულია, სწორე ვერ ჯდებით. სხვა სკამზე დაბრძანდით!.. ეგრე! ნამეტანი მეოცნებე იერი გაქვთ! აჯობია, ცოტა ჩვეულებრივი სახე მიიღოთ!... ვერ ახერხებთ?.. მაშ ორი წუთით ფარდას ჩამოუშვებ საფრანგეთ-გერმანიის კავშირზე!...
ჰო, ეხლა საუცხოვოა! ბუნებრივია!
წყნარად!
ვიღებ!
მზად არის!
გმადლობთ!

—:—

აპარატის წინ: მუსოლინი

ფოტოგრაფი: ბუონისსიმო „დუჩე!“ გთხოვთ — ერთის წუთით წყნარად დაბრძანდეთ!... მუშტებიც გაშალეთ! შუბლიც! სურათში ვერ გამოვა კარგად!.. სამხრეთსლავიისაკენ ეგრე ძალიან ნუ იცქირებით, ბრუნდეთ გამოგვიათ კისერი!... ცოტა აქეთ, მოიხედეთ! ცოტა კიდევ!.. ცოტაც ღიმილი!
ვიღებ!
მზათ არის!
გმადლობთ!

—:—

აპარატის წინ: ჰინდენბურგი

ფოტოგრაფი: ჰერ პრეზიდენტ! საუცხოვო დინჯი პოზა გაქვთ! ღიმილიც მშვენიერია! ბუნებრივია!... მხოლოდ მარტო სოციალ - დემოკრატებისაკენ ნუ იცქირებით!.. ცოტა სივრცეში გახედეთ, სივრცეში!. ეგრე!
წყნარად!
მზათ არის!
გმადლობთ!

—:—

აპარატის წინ: მიულლერი

ფოტოგრაფი: ჰერ მიულერ! თქვენი სურათი ფრთხილად უნდა გადავიღო, რადგან ყველა საგანგებოდ გასინჯავს — როგორც ახალი კანცლერისას და ისიც სოციალ-დემოკრატი კანცლერისას! ფრაკს აღარ უნდა გასწორება! კარგად არის! მანჟეტებიც სწორეა, ნუღარ აწვალებთ ტყუილად!.. მხოლოდ ცოტა მოილუშეთ! ცოტა მოილუშეთ!.. კიდევ! კიდევ! ბოდიშს ვიხდი — თქვენი სახე რაღაც სულელურ კმაყოფილებას გამოხატავს!... ვერ ახერხებთ?. აუცილებლად საჭიროა ცოტა სერიოზული სახე!.. მოახერხეთ როგორმე!... თქვენს მარცხნივ რომ ორმოც და თექვსმეტი კომუნისტია — იმათ მაინც გადახედეთ ერთის წუთით!.. ჰო, ეგრე!.. ეხლა კარგია! საკმაოდ სერიოზულია! ერთ წუთს მოითმინეთ ეგრე!
ვიღებ!
მზათ არის!
გმადლობთ!

—:—

აპარატის წინ: ჩემბერლენი

ფოტოგრაფი: მისტერ ჩემბერლენ! სრულებით არ შეგფერით ეგეთი შეშფოთებული იერი! ცოტა გულგრილობა და სიმშვიდე მოიპოვეთ!... ეგრე სრულებით არაფერს ევნება თქვენი სურათი!... ერთი წუთით აუცილებლად დაივიწყეთ მომავალი არჩევნები! დაივიწყეთ საბჭოთა კავშირის ხსენებაც!. იფიქრეთ მხოლოდ ისეთ რამეზე — როგორც „ზინოვიევის წერილი“! მოახერხეთ?.. საკუნებით ვერა? რადგან მეტი ვეღარ ხერხდება, მაშ ეგრე მაინც გადაგიღებთ!
უკვე მზად არის
გმადლობთ!
თუმცა იმედი კი არა მაქვს, რომ ეს სურათი ეგვანება რამეს.

—:—

აპარატის წინ: ზალესკი

ფოტოგრაფი: პან ზალესსკი! რა უბედურებაა, თქვენ უნდა ჩემბერლენივით გამაწვალოთ! რაა? საგარეო პოლიტიკაზე სიტყვა გაქვთო სათქმელი?.. მხოლოდ ერთი წუთი!... აღმოსავლეთიდან „ინტერნაციონალის“ ხმები ძარღვებს გიშლითო?.. ერთი წუთით გაჩუმონ მაინცა!.. არ მოხერხდება?.. ცოტა ხნით ბამბები მაინც გაიკეთეთ ყურში! ჰო, ეგრე! ნურც წაღმა-უკუღმა იცქირებით! ერ-

მიკიტანი: — სულ ოთხი მანეთი!..
მუშტარი, (რომელმაც ეს ესაა „ზაკუსკა“ მიირთვა:) — რაო!? თითქოს ოთხფეხი რამ შემეჭამოს! ეს ხომ მოყოვნებული წიწილა იყო, სულ ორი ფეხი ჰქონდა და ისიც „სპიჩკის“ ღერების ოდენა!
მიკიტანი:—ეხლა, ფრჩხილები რამდენი ება და!..

თის წუთით აქ უყურეთ, აპარატს!... ეგრე!

ვილებ!

მზათ არის!

გმადლობთ!

ვაი, თუ ამ სურათის გადაღებაც ხელმეორედ მომიხდეს!

—:—

აპარატის წინ: კელოგი

ფოტოგრაფი: სიორ კელოგ! თქვენ გნებავთ უეჭველად ეგრე გადიღოთ სურათი?... ნამეტანი ნატურალისტური გამოვა!... რას ეგვანება: ცალ ხელში სამშვიდობო პაქტი და მეორე ხელი კი დრედნოუტის ზარბაზანზე გადაგიხვევიათ!.. ცოტახნით მოსცილდით ზარბაზანს და დაკმაყოფილდით მარტო სამშვიდობო პაქტით!.. ერთი წუთით! სანამ, სურათს გადავიღებდე! მეტი არ არის საჭირო!.. ეგრე!

წყნარად!

მზათ არის!

გმადლობთ!

ეს საუცხოვო სურათი იქნება! მართლადაც დაამშვენებს ერთა ლიგის საზეიმო დარბაზს! რა ვუყოთ რომ წევრი არ ბრძანდებით! არაფერია! ამ შემთხვევაში მე ვამბობ ფოტოგრაფის კომპეტენტურ აზრს.

მზათ არის!

გმადლობთ!

—:—

აპარატის წინ: ვოლდემარასი

ფოტოგრაფი: ბატონო ვოლდემარას! აბა როგორ გადავიღო სურათი, თუ ერთ წუთს არ მოისვენებთ! რა დაგეკარგათ, რას ეძებთ? ბურთს ეძებთ? ხმალს ეძებთ?. ვილნოსა?! მერე ერთა ლიგის სკამებ ქვეშ რა უნდა!.. მოითმინეთ ერთ წუთას! ზალესსკის ნეგატივი გაღელვებთ აქ რომ მიძევს? აჰა, გავიტან მეორე დარბაზში!... ეხლა, ხომ მოისვენეთ?.. მარტო ერთი წუთი, დიალ! მეტი არ მინდა!

წყნარად!

გმადლობთ! უკვე მზად არის!

—:—

აპარატის წინ: ტანაკა

ფოტოგრაფი: გთხოვთ ერთის წუთით მომაქციოთ ყურადღება! არა გცალიათ? განკარგულებებსა სწერთ ჩინეთში ჯარების გაგზავნაზე? ამუნიციის გადაზიდვაზე?.. მანჯურიაში სხვადასხვა ხრიკების მოწყობაზე?.. კიდევ მოასწრებთ! სად წაგივათ?... გინდათ ისარგებლოთ ყოველი წუთით? ეგ ყველაფერი კარგია, მაგრამ ერთი წუთი მეც მაჩუქეთ, ერთა ლიგის ხათრით!.. დიალ მარტო ერთი წუთი!.. გაუშვით კალამი ხელიდან! მანჯურიას რუქაც ერთის წამით ნუღარ იცქირებით ჩინეთისაკენ! ბრუნდებით გამოხვალთ! ეგრე!..

მზათ არის!

გმადლობთ!

მე მგონი არა უშავს რა!

—:—

ფოტოგრაფის უკანასკნელი აზრი;

ნეტავ პატრონები იცნობენ თუ არა თავიანთ სახეს ჩემ გადაღებულ სურათებზე, თუ არ წავაწერ იმათ [illegible] ხელებს!

ნადირი,

გადამდები სენი

(სატირა)

ძლივს დღის შუქი გავარჩიე ღამიდან,
ჩავაბარე არხივს ბნელი, უკუნი
და მაინც ვერ მოვიშორე თავიდან
პაპიროსი, ჩიბუხი და თუთუნი.

სულ მოვლახე: ფოთი, განჯა და ბაქო,
თან ვატარე ჩემი საბან-საწოლი,
ყველგან ცხვირში ამიბოლეს თამბაქო,
ნესტოებში გამიჩინეს მაზოლი.

ევროპაშიც თურმე ასე ყოფილა,
დედამიწას მოსდებია წყეული,
ნუ თუ ყველა თავის სამტროდ შობილა
ხასიათით ტანჯული და სნეული?!

რის მიქვიან არხეინი გართობა?
დაობდება ფერდი გვერდზე წოლითა,
ვით მავნეა ღვინო - არყით დათრობა,
ისე პირის აყროლება ბოლითა.

ზოგს უთუოდ სახეში აქვს შენება,
სახელმწიფოს ჯორგი მონოპოლია, —
მაგრამ უნდა იყოს შრომის მშვენება:
ზურნუთი რა თეთრი ფქვილის ტოლია?

წუთისოფელზე ვინ იცის რამდენია
შეპყრობილი ქუცითა და მუნითა;
პაპიროსიც გადამდები სენია
და ფილტვების ამომშრობი სუნითა.

თუმცა გვიყვარს სხვების წახედულება—
ეს ცხოვრების ადათი და წესია,
მოვიშოროთ მავნე ზნე-ჩვეულება
თორემ შაგ ბოლს ბევრი აუკვნესია.

გიგო ხერხეიშვილი.

— როგორ ატარებ დროს?

— საუცხოოდ! იმდენი მთაყვარეები დამდევენ, რომ მოსვენება არა მაქვს.

ხუტუიას სული

წაკვდილობის შემდეგ, ულმერთოთია ყოფილიას ერთი - ერთი წევრის, ხუტუიას სული მეტად უხერხულ მდგომარეობაში ჩავარდა. მას არავითარი წარმოდგენა არ ქონდა იმისი, საით უნდა გაფრენილიყო, რა ექნა, როგორ მოქცეულიყო.

ხუტუიამ კარგად იცოდა, რომ იმ ქვეყნად არ არსებობს არც სამოთხე და არც ჯოჯოხეთი. ასე რომ ფიქრი იმაზე, რომ სადაა გამოჩნდება ანგელოზი ან ალი სული და ხუტუიას სულს შესაფერის მიმართულებით გააქანებს, სრულებით ზედმეტი იყო. არავისგან და არსაიდან არავითარი ხელმძღვანელობა არ იყო მოსალოდნელი. საჭირო იყო საკუთარი ინიციატივა და ენერგია.

ხუტუიას სულმა ერთხელ კიდევ დახედა სარეცელზე იმ გვამს, რომელშიდაც ასე ბორძიკობდა ამდენი ხნის განმავლობაში და რომელსაც ეხლა დედა დამწარებით დასტიროდა.

— შე უბედურო, შენ... რავა დედოუპე სული... რავა ჩეიგდე თავი კუპრში... რომ გეუბნებოდი იზიარე ბიჭო თავი ზიარდგომოდ... შენ კი იძახოდი: საშობოდ ვიზიარებ, მანამდი კიდევ ბევრი ცოდვები მომემატებაო და მერე ყველას ერთად მოვიშორებო... ეხლა რაღას აპირობ, ბიჭო? ა? ხომ მოკვდი უზიარებლად!..

ხუტუიას სულს უნდოდა კიდევ ცოტა ხან დარჩენილიყო სარეცელთან, მაგრამ როდესაც შეგვიანებით მოსულმა ხუცესმა გვამს მუჭში ვერცხლის ფული ჩაუდვა სამოთხის მეკარისათვის ქრთამის მისაცემად, ალმოდურთებული ერთი შეტორტმანდა და ფანჯარაში გამოფრინდა საჩქაროდ.

მაგრამ ხუტუიას სულს ჯერ კიდევ მაინც ვერ გადაეწყვიტა საით გაფრენილიყო, ამიტომ ამ საკითხის მოსაფიქრებლად, იგი შეფრინდა სახლის თავზე სადაც რადიოს ანტენა ქონდა გაჭიმული და ერთ-ერთ ანძის ძირში ჩამოჯდა მოწყენილი.

ღამის 10 საათი იქნებოდა. ზევით ცა გაჭედილი იყო ვარსკვლავებით, ქვევით კი მიწა — ტელასის წერტილებით.

თავის პოსტიდან ხუტუიას სული მის წინ გაშლილ ქუჩებს აცქერდებოდა, ყველაფერი რიგზე იყო. გამვლელები მიდიოდენ კენტად, მიდიოდენ ჯგუფებად. კენტად მიმავალნი ჯგუფებად მიმავალთან შეხვედრის დროს, გადადიოდენ უეცრად მეორე მხარეს და უმატებდენ ნაბიჯს. მხოლოდ წყვილად მიმავალნი კი იმალებოდენ „პოდიეზდებში“ და მაგრად ეკვროდენ ერთმანეთს, სანამ ჯგუფად მიმავალნი მახლობელ მოსახვევში არ მიიმალებოდენ.

ხუტუიას არ გაჭირვებია ჯგუფებად მიმავალში თავის ძმა-ბიჭების ცნობა.

ერთ - ერთ კენტად მიმავალში კი ამბულატორიის ექიმი იცნო, რომელსაც ორი დღეა იმედით ელოდენ ავად მყოფ ხუტუიას სახლში და რომელიც მხოლოდ ეხლა მიეშურებოდა იქ ნელი ნაბიჯით.

ნომრის გამოსარკვევად იგი ხუთმეტ - ხუთმეტი წუთი იდგა ყოველ სახლის წინ, რომ გამოეცნო სახლზე მიკრულ სამ ნომრიდან, რომელი იყო მიკრული ნიკოლოზის დროს, რომელი მენშევიკების დროს და რომელი უკანასკნელ დროს, ე. ი. სწორი.

თუმცა ხუტუია უკვე ამ ქვეყნის აღარ იყო და არც ამ ქვეყნიური აინტერესებდა რამე, ექიმის დანახვაზე მაინც მხიარულ გუნებაზე დადგა და

ᲓᲘᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲘ:—რა ჭირი გაგიჩნდა, ქათამო, რომ ერთი თვეა ერთი კვერცხიც აღარ დასდე?
ᲥᲐᲗᲐᲛᲘ:—შენ რომ ღვთის წყალობას არ მაკლებ... ერთი თვეა ერთი ჭიანი მარცვალი საკენკიც კი არ წამოგიგდია ჩემთვის!...

ის იყო მისკენ უნდა გაქროლებულიყო საოინოდ, რომ უეცრად ანძიდან ხრინწიანი ხმა მოესმა:

— ალლო!.. ალლო!.. ლაპარაკობს თბილისი!...

— ლაპარაკობს თბილისი 1070 მეტროვან ტალღაზე.

ხუტუიას სული ისევ მოწყვეტილი დაეშვა ანძასთან. თურმე ხუტუიას მდგომარეობაში ეხლა საჭირო აღარ იყო არავითარი მიმღები მოწყობილობა. ეს მით უფრო სამწუხარო იყო, რომ სანამ ხუტუია ცოცხალი იყო, მისი მიმღები მხოლოდ მაშინ მუშაობდა, როცა გუნებაზე იყო და არავითარ ანგარიშს არ უწევდა ხუტუიას გუნებას.

მხოლოდ ბოლოს დროს დაამყარა ხუტუიამ მჭიდრო მეგობრული კავშირი თავის მიმღებთან, როცა ერთ თავის ამხანაგს რჩევა - დარიგებებს დაუჯერა.

ამ რჩევის მიხედვით, ხუტუია სანამ მიმღებს მომართავდა და ყურამდის გაიკეთებდა, უნდა ხელი მოეკიდებინა ერთ ადგილას, შემდეგ სამჯერ შემოტრიალებულიყო მარცხენა ფეხზე და თან ჩუმად ერთი საიდუმლო სიტყვა ეთქვა, შემდეგ გაეფურთხებინა მარჯვნით, ერთი ორჯერ დაემთქნარებინა, თითქოს უფრო ძილი უნდოდეს, ვიდრე რადიოს მოსმენა, შემდეგ ერთხელ კიდევ შემოტრიალებულიყო მარცხენა ფეხის ცერზე, უეცრად გაეშვირა ორივე ხელები სივრცეში და მრისხანე გამომეტყველებით ეძახა: „რადმო!.. რადმოო!.. ე. ი. რადიო მოდი... მართლაც, ასეთ რიტუალის შემდეგ მიმღები ასე თუ ისე დამაკმაყოფილებლად მუშაობდა.

ეხლა კი აღარ იყო საჭირო არც ეს რიტუალი და არც მიმღები.

ამასობაში ანძიდან ხრინწიანი ხმა განაგრძობდა ცნობების გადმოცემას ჩინეთისა და ამიდის შესახებ. მალე ხრინწიანი ხმა მომაკვდავის ხრიალში გადავიდა და ხუტუიას სული სახურავიდან სივრცეში გადაეშვა, ოღონდ ეს ხრიალი არ მოესმინა.

დიდხანს დაფრინავდა ხუტუიას სული ქალაქს ზევით და მაინც ვერ გარდაეწყვიტა საით გაფრენილიყო. ერთს წუთს განიზრახა რუსთაველის გამზირზე ჩამოშვებულიყო და მოსეირნე საზოგადოებას შერეოდა, მაგრამ გადაიფიქრა.

— რა კარგია — იფიქრა ხუტუიამ, — რომ ამ ხალხს აქვს გასართობი, თორემ მალე მახათების კრიზისი დადგებოდა!..

ხუტუიას სული განაგრძობდა ფრენას. უცბად შენიშნა ერთს განათებულ ბაღის „ზაბორზე“ შავი ჩრდილები მიფორთხავდენ და ბაღში გადადიოდენ. ხუტუია მიხვდა, რომ ეს ის საზაფხულო ბაღი იყო, სადაც ბლომად დაიარებოდა განათლებული საზოგადოება და უყოყმანოდ დაეშვა ბაღში.

ხთი წუთის შემდეგ ხუტუიას სული ტკბილად ეძინა სიმფონიურ კონცერტის მსმენელთა რიგებში და რადგან უჩინარი იყო, არავის შეუწუხებია.

დილას ხუტუიამ განიზრახა სამსახურში შეფრენილიყო ცოტა ხნით და კიდევაც გაქროლა იქით.

რამდენიმე წუთში დაიარა ყველა განყოფილებები, მაგრამ არავინ ფიქრობდა გვირგვინისათვის ფულის შეკრებას...

— სიცოცხლეში კი მე რამდენი შევსწირე ამ გვირგვინებს, — წამოიძახა ხუტუიას სულმა და გამგის კაბინეტში შეიჭრა, რადგან დარწმუნებული იყო გამგე ნაწყენი იქნებოდა ერთგული მუშაკის სიკვდილით.

გამგე ცოლის ძმას ელაპარაკებოდა:

— ჩაძაღლდა როგორც იქნა... ხვალ შენ უკვე შტატში ჩაგრიცხავთ..

ხუტუიას სული დამწუხრებული გამოფრინდა კარში და დიდხანს, დიდხანს დაფრინავდა ჰაერში. ქვევით ჩვეულებრივად ხმაურობდა ქალაქი, ლასჩანდა, როგორ ეხეთქებოდა ერთმანეთს ტრამვაის ვაგონები და მტვერის ნისლი ეფინებოდა ვერის დაღმართს.

მხოლოდ მეოთხე დღეს გადაწყვიტა ხუტუიას სულმა საით გაფრენილიყო. დაღლილმა და დაქანცულმა გაეშურა პეტრე-პავლეს სასაფლაოსაკენ, დიდი ძებნის შემდეგ მონახა, როგორც იქნა, თავისი საფლავი, გაიხსენა, რომ ის სიცოცხლეში ურთიერთთა კავშირის წევრი იყო და მაშასადამე მისი სულის არსებობა ეხლა რაღაც გაუგებრობა უნდა ყოფილიყო, ერთი მაგრად ამოიოხრა და შევებით ჰაერში გაქრა.

ხინემატო.

სცენები ქ. ლანჩხუთის ქუჩებში

1. ღორები ტარანებს იტაცებენ დუქნიდან. 2. ბატები ბალს იტაცებენ დუქნის წინ დად-გმულ თაბახიდან (გობიდან). 3. თხები დუქნის ყაფასაზე გადი-ჩამოდიან და 4. ძაღლები ქუჩაში გამვლელს ალუას არტყამენ.

მანქანების ექსტაზი

— უმუშევარი რომ ვიყავი, მაშინაც სწორედ ასე დავწანწალებდი ამ ქუჩებში, როგორც აი ახლა... მხოლოდ ფეხით...

...ავტომობილით

ეროვნული ბიბლიოთეკა

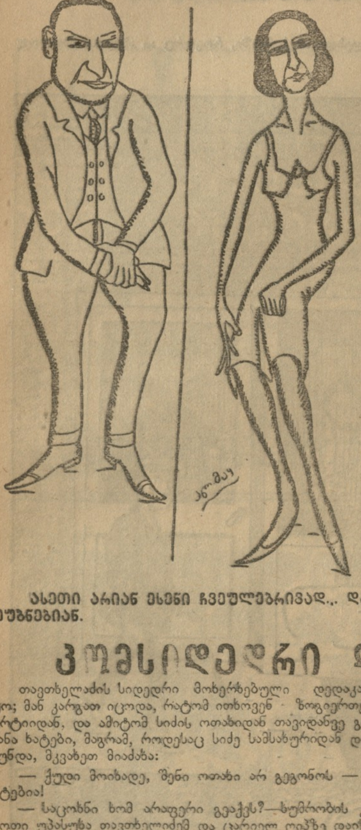

ასეთი არიან ისინი ჩვეულებრივად.,. და... ასეთები არიან როცა ერთმანეთს ქათინაურს ეუბნებიან.

კომსიდედრი და პარტეთიკა!..

თავთხელაძის სიდედრი მოხერხებული დედაკაცი იყო; მან კარგათ იცოდა, რატომ ითხოვენ ზოგიერთებს პარტიიდან, და ამიტომ სიძის ოთახიდან თავიდანვე გაიტანა ხატები, მაგრამ, როდესაც სიძე სამსახურიდან დაბრუნდა, მკვახეთ მიაძახა:

— ქუდი მოიხადე, შენი ოთახი არ გეგონოს — აქ ხატებია!

— საცოხნი ხომ არაფერი გაქვს?—ხუმრობის კილოთი უპასუხა თავთხელიძემ და ცარიელ ლიპზე დაისვა ხელი.

— გინდა მამილო ზეპილათ „მამაო ცვენო“ ვთქვა?!. დღეს დიდედამ მასწავლა. დედამ ახალი კაბა სეიკელა, მალალიცსი ხაწაპული და წენგოს მულაბა ვწამეთ და სენკი ალა სეგინახეთ; დედიკომ თქვა კომუნისტებს ალ ეწმუვათო — სიხარულისაგან ალტაცებით მიეგება მამას თავთხელიძის პატარა გოგო — მაია.

— მამა უცხონდება — ბორში კი არ ეკადრება! სთქვა სიდედრმა და სიძეს დაუდგა წინ ჯამით რაღაცა მღვრიე სითხე.

— ერთი კოვზი და საინი!..

— სუფრა - სალფეთქი და დანა - ჩანგალი ხომ არ გნებავთ მოგართოთ? — შეაწყვეტინა სიტყვა სიდედრმა.

— ქალბატონო პელაგო!!..

— ოფიციალობას თავი დაანებე, თქვენ პროგრამაში ეს არ შედის და, რაც შეეხება ჭურჭლის რეცხვას, გმადლობთ, კმარა, ბატონყმობა მოისპო. იმის მაინც გრცხვენოდეს, რომ კრებებზე ქალების უფლებებზე საათობით ლაპარაკობ, პირზე ქაფი მოგდის და ოფლში იწურები ხოლმე და სახლში კი ცოლს და სიდედრს იმონავებ. კოვზს და საინს შემდეგ გარეცხვა უნდა და შენ კი ამისათვის თავს არ შეიწუხებ...

— ლეო! — ეს მეტის-მეტია და კომუნისტს არ შეშვენის — გუშინ კიდევ „სავეცკი“ გიყიდნია, მოაძახა მეორე ოთახიდან შემოსულმა ცოლმა, რომელსაც ხელში გახურებული შამფური ეჭირა და ზედ გულმოდგინეთ თმას იხვევდა, — მე ექვსი შაური არა მშურს შენთვის, მაგრამ ეს მაინც ხარჯია და საერთოთ არც მოგიხდება პარტიულ კაცს დიდკაცობა.

— წვენი, მგონი, ცივი უნდა იყოს... სთქვა თავთხელიძემ და ადგომა დააპირა.

— არისტოკრატს დამიხედეთ—სადილს იწუნებს—ცივიაო — რა გნებავთ მოგართოთ: ანტრეკოტი, ბიფშტექსი თუ „ასეტრინა“?! მკვახეთ მიაძახა სიდედრმა და დოინჯი შემოირტყა.

— სადილი ცივია მეთქი, სხვა ხომ არაფერი მითქვამს?!

— „სხვა ხომ არაფერი მითქვამს“! გააჯავრა სიდედრმა. — არაფერი გითქვამს, მაგრამ გულში ხომ მაინც გაიფიქრე: — ჩემი ცოლი თმას იხვევს, დღეს ახალი კაბა შეუკერია, ჩაიცვამს და საღამოზე კინოში წავაო... — კიდევაც წავალთ და არც არავინ დაგვზრახავს, ჩვენ უპარტიოები ვართ, შენ კი, შე უბედურო, შენა, არ მოგიხდება არც „სავეცკი“, არც ახალი ხალათი, ამ ზამთარს რომ შეი-

ყერე, და არც სხვა: შენ მეთვრამეტე წელი არ გეგონოს, რომლესაც ყველაფრის გაკეთება შეგეძლო და კრინტსაც კი ვერ დასძრავდა ვინმე შენს წინააღმდეგ... — ის დრო მოკვდა — წავიდა, ყურები გამოიფხიკე და დააკვირდი ცხოვრებას... რათ არ მიირთმევ სადილს?

— გმადლობთ, არა მშია!.

— არა შია ვაჟბატონს!!! ვიცით, როგორც არა გშია. არ გეჭაშნიკება, განა, თამროს ახალი კაბა!.. ოთახში ნუ სწევ პაპიროსს...

— მართლაც ლეო, შენ ძალიან უსუფთაო ხარ, — დაუმატა ცოლმა: — შენ გამო, ირგვლივ სულ თუთუნის ნამწვები, ფერფლი და ქაღალდებია, დროა, შეიგნო, რომ ცოლი შენი მოახლე არ გახლავს... დავიქირავოთ მოსამსახურე... რას იბღვირები?!.

— სრულებითაც არ ვიბღვირები და ის ცილი, რომელსაც თქვენ მე მწამებთ, სრულებით უსაფუძვლოა...

— ერთი ამ ვაჟბატონს დამიხედეთ: „ცილსა მწამებთო“!.. საწყალი, უბედური კაცი!.. გჩაგრავენ, განა?! — გულოსდა სიდედრი. — ერთი ეს მითხარით, პატივცემულო სიძევ, თქვენ არ ბრძანდებით ამ ჩვენი ურთიერთობის მიზეზი?! განა, აღარ გახსოვთ, იმ დღეს შემთხვევით კავერკოტის საზაფხულო პალტო რომ იყიდებოდა, და უარი სთქვით ყიდვაზე!?!

— კი, მაგრამ ფული რომ [illegible] ცხოვრებით მეყიდნა?!

— „სავეცკი“ პაპიროსისათვის და ახალი ხალათისათვის ხომ მოგეპოვებათ ფული?! იმ დღეს თეატრში დასახარჯათ ხომ მონახე თხუთმეტი შაური?! ხა-ხა-ხა-ხა... არ მოგწონს, განა, ჩვენი ლაპარაკი?! მიბრძანდებით?!! მიბრძანდით! — მიბრძანდით — სადმე მოხსენება გექნებათ გასაკეთებელი — ალბათ, ქალთა თავისუფლებაზეც ჩამოაგდებთ სიტყვას!.. ეს არის თქვენი პარტ-ეტიკა???—კომუნისტი ვარო!!! კომუნისტი თუ ხარ, მეტი ყურადღება უნდა მოგვაქციო უპარტიოებს და ისიც — ქალებს.... ჩვენ არაფერი მოგვეთხოვება და, თუ მოგეთხოვება, ისევ შენ პარტ... — ააა მობრძანდით???.

სიდედრის სახეზე სიხარული აღიბეჭდა, უცბათ შემოტრიალდა და მიმართა ქალიშვილს:

— თამრო, საქმე გაჩარხულია! თუ ეხლაც არ გიყიდა ლეომ კავერკოტის პალტო, მე „პარტ-ეტიკის“ საკითხში ზითური ვყოფილვარ!..

ჭინკა.

თავისებური შედარება

— ვაჭრებს ხდევნიან, და აქ კი სპეკულიანტი ქალი გამოუხატავთ სასწორით ხელში.!

გამოცანა

(ჭიათურისათვის)

ბობჩინსკ-დობჩინსკს მოგვაგონებს
ჩვენში, ვინმე, ორი „ვაჟი“,
თავადებთან ლაქიობის,
აქვს ორივეს დიდი სტაჟი.
კნეინებს და „დიდკაცობას“
ფეხებს ჰბანდნენ თაყზმით,
ნახევარი საუკუნე
მათ გამოვლეს ამ ხან-დაზმით!..
„სოციალისტობდენ“ კიდეც
(მოდა იყო ძველათ დიდი),
თავი ეძოთ ხალხის მხსნელად
ისე, როგორც გზა და ხიდი!
მერე, როცა კაპიტალმა
მოიმაგრა ჩვენში ფეხი,
ამათაც მყის ლაქიურად
შეაბრუნეს უცებ კეხი!
თავადების შესუსტებას:
არ ეამათ, იწყეს წყენა,
მაგრამ მაინც ჩვენს მრეწველებს,
მათ დაუწყეს კუდის ქნევა!
როს მრეწველნიც შეითვერთხუნ,
კონცესიის სხვას მიეცა,
ეს ჩვენ ბობჩინსკ-დობჩინსკებსაც
ლახვარივით გულში ეცა!
მაგრამ მალე მიცუნცულდნენ,
ამერიკელს მიუჩოჩდენ,
მისი მეტის-მეტი ქებით,
ჩალა ექნათ, არ იცოდენ...
დოესკი, ძველ გამოსარჩენს რომ
შეამჩნიეს კონცესიას,
დაეძებენ, ვით უწყის დრომ,
ახალ ორიენტაციას.
„დიდი კაცების“ ძებნაში,
ამოუღიათ მუდამ სული,
და ამრიგად მათი საქმე
არის მუდამ დათარსული!..
საქმიანად დაგიხატეთ,
ვფიქრობ, რომ თქვენც მიხვდით, მგონია,
აშკარაა, ყველამ იცის
ვინ ორი ვაჟბატონი.

ყვირკიტაძე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შარადა

დიდი ხანია, შარადა
არ მიწერია, აღარა,
დამთოვა მთად და ბარადა,
სიბერემ შუბლი დაღარა,

და ბოლოს ისევ ამიტყდა
ჩემი ბებერი კალამი!..
მაში, ხიდი თუ არ ჩამიტყდა,
შარადას — ჩემი სალამი!..

—:—

მონახეთ სიტყვა პირველი,
თუ გაქვთ ქადილიც მადისა,
საქმეა გაუჭირველი,
წევრია წელიწადისა.

მეთორმეტეზედ ზრუნვაში
ვართ იმის სამი ბგერითა;
მოქმედებითი ბრუნვაში
სთქვით ის ოთხ ასოს წერითა.

აიღეთ ასე, რომ დასდოთ
შარადას თავში მრთელადა,
რომ შემდგომ გაიანაზდოთ
სხვა სიტყვის საპოვნელადა...

ამა მეორე სიტყვისთვის
ჩვენ ძნუწი კაცი გვჭირდება,
„ძუნწს“ გავსცემთ იმ მეორისთვის,
ფასი არა გაგვიძვირდება!..

შვიდი ასოთი დასაწერს,
უშნოს და დაჭმულს ჟანგი-თა.
პირველ სამს ვსტაცებთ ჩვენთვის ხელს,
სხვას კი მოვძებნით სხვაგნითა:

ტყავია, სითხის მშობელი,
დამდგარი ყირამალასა,
არ რჩება დაუთრობელი,
ვინც მას დაატანს ძალასა.

ოთხი ასოთი დასაწერს
ბოლო მოჰკვეცეთ დანითა,
ინი ანს ითხოვს, სხვა ნაჭერს,
თითონვე შეიცანითა....

ამით ეს სიტყვაც მკვიდრდება,
ესეც შვიდ ასოთ საწერი,
ის მთლად შარადას სჭირდება,
როგორც მეორე ნაჭერი.

სიტყვა არ არის ქართული
არც რუსულია სრულადა,
ყოველს ენაში ჩართული
ყოველს აზრს უბღვერს მტრულადა!..

ხშირად თვით სიტყვაც არ რჩებ,
კბილ-გაუკრავი მწვავეთა:
ზოგზე რომ დაიფარჩება,
ზოგს ხვდება სასიავეთა.

ადამიანის საქმეზეც
ასევე მიდის ფხიანად:
ზოგს რომ აქებს და აქეზებს,
ზოგს ანიავებს მთლიანად.

გაზომავს კიდე -განიდან,
გულს გაუსინჯავს, მაჯასა,
კარს დაუკეტავთ, ბანიდან
შევა, არ ზოგავს აჯასა...

არის საზომთა საზომი
და სიჯანსაღის წამალი,
რჩეულიც იყვეს რაზომი,
ვერ ჰპოოს მისგან სამალი!..

ახლა პარტიამ ლოზუნგათ
წამოაყენა, თავისად,
სენის ამოწვა რომ უნდათ
თვით ცეცხლზეც უფრო მწვავისად!.

ეს ორი სიტყვაც მთლიანად,
რთულ სიტყვად ერთად საწერი,
ამ ლექსში თავაზიანად
შარადათ არის ნაკერი!

აწ მომარჯვება მის ხელში
ჩვენ ყველას გვადევს ვალადა,
მტრებს ჩავაყენებთ სიცხეში,
რომ მოყვრებს არგოს კვალადა...

აგშორდეთ ყველას იმისა
კბილი, ბასრი და ფხიანი,
თორემ... ვაჰ. თვალის ჩინისა
წარშლა, წარხდენა, ზიანი!..

ენუქა.

ქალი: — თქვენი ძაღლი მთლად თქენი ასლია!
— სწორედ ისევე, როგორც თქვენ თქვენი ძაღლის ფარეული ხართ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყოფილი მოსამართლე

ჩემი ჭირი გითხრათ, ძმებო, დამაცათ,
ბედმა ჩემზე როგორ გაიმამაცა.
წინეთ ვისიც იყო ტკბილი ცხოვრება
ისინი დღეს ქცეულან მათხოვრებათ.
დრონი რომ მეფობს, და არა მეფენი
ეს მე კარგად ვიცი, ჩემო ეფენდი.
ეჰ! დროებავ ვინ რა იცის რა ხარო,
ერთსა მოჰკლავ, რომ მეორე აზარო.
ოქტომბერის ქარიშხალმა დაჰბერა,
სხვებთან ერთად მეც დამცა, დამაბერა,
დღეს რაღა ვარ, სულ სხვა ვიყავ წინადა,
ჩემი მკერდი ოქრო-ვერცხლით ბრწყინავდა.
დიახ! გახლდით, ჩინოვნიკი კაცია,
მოსამართლე ულმობი და მკაცრია,
დატრიალდა სხვანაირი დროება;
მეც დამენგრა სიმშვიდე, მყუდროება.
რაც დაამხვეს ტახტი დიდი მეფისა,
დრო დამიდგა მას აქეთ წამებისა,
ქუჩა-ქუჩა დავალ მე ვით ეული
და ვგონივარ ბევრს ჭკუა - შერყეული.
არ მხურავს და არ მაცვია ტანზეა
და მიტაცებს კვლავ მკვდარი ფანტაზია
როს ვიდოდი პალატაში მეფურათ;
ვაბრუნებდი ქვეყანას ჩემებურათ.
ვიყავ მჭრელი კანონ - სამართალისა
მტყუანის მხსნელი, დამსჯელი მართლისა;
ჩემს „ზაკონებს“ სხვა „ზაკონმა უწია.
ჩამამწარა დღენი რევოლიუციამ.
ამ დროებამ წელში ხუთათ გამღუნა
ხიზერემაც დამცა, დამაძაბუნა,
ეხ! დროებავ! ვინ რა იცის რა ხარო,
ერთსა მოჰკლავ, რომ მეორე აზარო.

დონ—კიხოტი.

ქალი:—თუ შეიძლება პროტექცია გამიწიეთ გამგესთან, რომ...
— ჰმ! კარგია! მიუხედავად იმისა, რომ პატივს გცემთ, თავის გაწირვა მაინც მეძნელება თქვენთვის!

რადიო ზოგიერთ სოფელში

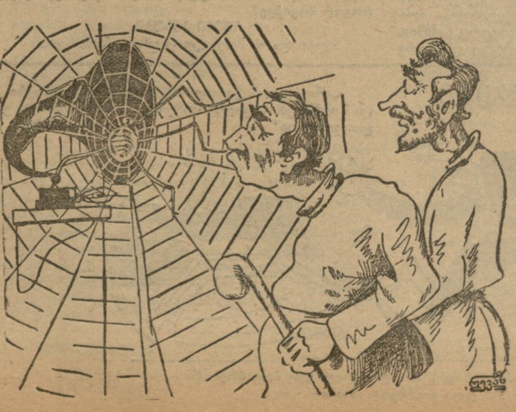

სამტრედია
ნაჩხეტაური

მრავალჯერ, ძმაო ტარტაროზ,
ეს საქმე ! მე შენ გაცნობე,
ვასოს დუქანში ქეიფსა
ღვინო-დუდუკში აქრობენ.
ბოლოს მთლად გაკადნიერდა,
ვასუა თავის გმირებით,
ტარიელობა მისი ხტის
სოფლის თავს გადაჭირებით,
ამას წინ მიხა დოლიძე
აქ ქეიფობდა ამქრებით,
ისეთი დათვრა საბრალო
რომ სულ დაებნა დავთრები.
წამოიშალა სუფრიდან
იგი ძმა-ბიჭებიანი
და გლეხებს მუშტი-კრივითა
გაუმასპინძლდა სვიანი.
მერმე რევოლვერს ულერდა
გზაზე გამვლელებს, ყველასა,
ხალხი კი სადღაც გარბოდა,
შიშით ითხოვდენ შველასა.
ტარტაროზ! გვიხსენ, გენაცვა,
თორემ აგვიტყდა კანკალი,
ჩამოდი, ჩამოიტანე
შენი პირმწველი ჩანგალი,

პ. ჯ—ძე.

ცნობათა მიღება

ზვანელს

მოვისმინეთ თქვენი ლექსი,
თქვეში სტუმრის ვითარება,
რედაქტორმა დაჰყნოსა და
არ ინება მიკარება.
თუ ის კერძო ჩარჩი არის,
პურს ტარანს და ლურსმანს ადებს,
მოუხთება ასეთები
ზვანელის მსგავს დარდიმანდებს!..
რათ არ ხსნიან „ეპოს" დუქანს?
და თუ „ეპო" ამას სჩადის,
ოზურგეთიც ხომ ზვანს აკრავს,
იქ ზვანელი რათ არ ჩადის?!
რაც ეხება იმ სტუმრის ცოლს
და მის აშიკს დათიკუნას,
პაემანზეც თუ ელოდებს,
აფერ ქალო! სჩანს, ცეტს ჰლუნავს!..
უკაცრავად და ჩვენს ჩანგალს
ასეთ ქალზე ჩვენ არ ვხმარობთ!
ჩვენ პატივს ვსცემთ კორესპონდენტს,
ზოგს კი ვუგდებთ სამასხაროთ!..

მასხარა.

ზაჰამშრალს

ნუ გვდებთ ბრალს,
თუ ვართ ვარს!..

ერთი ორი შაური ხარჯი ბარემ კიდევ გასწიეთ და გვაცნობეთ, თუ რომელ აღდგომას ეხება ეს თქვენი სახუმარო აშზავი: წრევანდელს, შარშანდელს, თუ იგი საზოგადოთ ყველა აღდგომისათვის ისევე გამოდგება, როგორც, მაგალითად, ჩვენი სარედაქციო... გოდრისთვისაც?!

გოდ.

ტენტერ ჩუტაძეს. რა კარგი სახელი და გვარი გქონიათ! განა, ამათ კაცი იუმორისტულ წერილზე მოსაწერათ გაიმეტებს?!. ეჰ, რა ვუთხრა დროს, თორემ თქვენ რომელიმე ტრესტის თავმჯდომარეთ უნდა იყვეთ. მაგალითად, ლვინის ან სპირტისა. თუ ესენი არა, უბრალო ტიკების დამმზადებელ ქარხნის დირექტორობას მაინც რაღა თავი სტკივა? თემაც ჩინებული აგირჩევიათ: „მიხოს უბედურება". მიხოს კი არა, ეს „უბედურება" ჩვენც საკმაოდ შეგვეხო!.. ეს ერთი წეეერიიილიი ძლივ ჩავიკითხეთ ბოლომდის და გიფიცავთ როგორც საჭამიას, ისე უჭამის სერს, რომ ჩვენ მიხოზეც უფრო უბედურები ვართ, თქვენზეც და საზოგადოთ ყველა მკითხველზეც, თქვენ კი სამ ასეთ წერილს კიდევ სწერთ და ისიც ყველას — ჩვენთვის!..

იწამეთ ღმერთი და გვაკმარეთ ესერთი!..

ჰაზირა.

კომბალს: აი, კომბალიც შენა თავში და თავკომბალაცა!.. შე კაი კაცო, ჩემბერლენს და ერთა ლიგას რომ ეპოტინები, „დრენდოუტი" მაინც მოგეწერა ამ შენი პოეტური ლექსისთვის ფსევდონიმათ, თორემ „კომბალი"-ს ფსევდონიმით ხომ ყველამ გიცნო, რომ შენ ქართველი ხარ!..

ხიკსი.

აქსიომას

აქსიომაა ის, რომ თქვენი ლექსი მთლიანად მიუღებელია. თუმცა შიგადაშიგ არის ჩინებული ადგილებიც. მაგალითად:

„ბუღუზე უკვე რომ დაიწყეს ბოგა,
რა თქმა უნდა, პროგრესის სიმბოლო,
მაგრამ წინსვლა არ ეტყობა მაინც:
დამთავრებას აღარ უჩანს ბოლო!"..

გვესმის თქვენი თქმა და ჰა, ჩვენი ხმაც:
სამაზრალმასკომო!
ისმინე ეს სოლო:
გაახილე თვალი,
არ გაჭამონ ლოლო!..

ლო-ლო.

ლაყუჩას

თქვენს ლაყუჩზე რომ ხელი მოგვიწვდებოდეს, გაზლევევინებდით იმ დროს, თქვენი იუმორისტული ამბის კითხვაში რომ დრო დაგვალუპვინეთ. რა დროს ზღაპრებია, თქვენს სინამდვილეზე მოგვიყევით რამე, თუ შეგიძლიათ.

კვესი.

კუკუშას

ასეთია თქვენი დარიგებისათვის რჩევა:

ჩემს ცოლს სანამ შევირთავდი, ქვეყანას მიმტკიცებდა და რომ შევირთე, ჯამაგირის ერთ მეხუთედის მეტს არ მიტოვებს სახარჯოთ. თუ არ წარუდგინე სახლში მისვლა არ მიწერია და სახაზინო ფულის გახარჯვას ვერ ვბედავ. როგორ მოვიქცე?

ჩვენი პასუხი:

აიღეთ და ის მეხუთედიც ცოლს ჩააბარეთ...

„გიგანტიური ნაბიჯი"

„ოზურგეთის წითელ სასადილოებში ბედნიერი კაცი მოუსწრებს სადილს—პირველს საათზე სადილი უკვე გათავებულია" — — **თაჩი.**

— გამოიქეცი დაუჩქარე ნაბიჯს, თორემ სადილს ვერ მოუსწრებთ!
— არა მაქვს იმედი... უკვე თორმეტი საათია!

— გიგა, წავიდეთ ქალაქიდან, თორემ თუ უფრო დაცხა ...

გესლს

რომ ყოფილხართ, ვხედავთ, გესლი,
თუმც არ გწყალობს ლექსის თესლი;
თუ მიჯნური მიჯნურს უყვარს,
ამ პირობას შენ ვერ შესცვლი!..

თესლი.

ქეთოს

თუ დაიკო არშიყობდა,
ნება ჰქონდა ამის სრული,
თქვენც ხომ—ეშხით არ ბრძანდებით
ბუჰგალტერზე გაბასრული?!
ცოლი თუნდა ათიცჰყავდეს,
თუ ბარიშნებს კაცი უნდათ
მათ ნება აქვთ მიესიონ
როგორც ცალკე, ისე გუნდათ!..
ჩვენი ამ მხრივ ვერ გიშველით
ვერც ჩანგალი და ვერც ფარცხი
თქვენ ისა სთქვით: სალაროში
ხო მარა აქვს რამე მარცხი?!.

ცხი.

ვალ იას

კოწიას და ვალოდიას ხვედრი თქვენ თუ, გშურით თორემ ჩვენ სრულებით არ გვეინტერესება. არც ის გლეხებია მოსანალვლი, რომლებიც, მარტო გალსტუკისა და წითელი გეტრების შიშით, თავიანთი ალმასკომის თანამშრომლებით ვერ სარგებლობენ. არა გვგონია, რომ ასეთი სუსტი ხასიათის გლეხები იყვენ თერჯოლაში. რაც შეეხება პუდრის საკითხს, ეს კი ქალების სისუსტეს მიეწერება, მაგრამ ვინაიდან ჯერ მათი ნავსებით გასწორება ძნელი ამოცანაა, ამიტომ ჩვენც უნდა შევურიგდეთ, როცა ისინი თითონ ცდილობენ პუდრით თავიანთ სახეების ოდნავ მაინც შესწორებას.

შანთი.

ოზიელეს ავიას

თუ ქიშვარდი ნარდს თამაშობს,
ზედ ათენებს ღამეებსა,
შარადის წილ, შენ თვით მაზედ
მოგვწერდი ჩვენც რამეებსა.

რემ.

შ. აბზიანიძეს

თქვენ კი გეგონათ, რომ თქვენს გამგეს სამაგიეროს გადაუხადეთ, მაგრამ „ფონი გასავალს დალოცეთ", როცა თქვენი იუმორისტული ნიჭის ნაწარმოები ნახოთ ჩვენს ჟურნალში ასეა, ჩემო ძმაო, „მჯობნის მჯობნი ამ ქვეყნად არ ილევა"!..

სალი.

ანდრუშას

თქვენ მიერ აღზულ თემას არ უშავს!.. სავსებით ვეთანხმებით თქვენი ხუთგვერდიანი პოემის ბოლოს:

„ყველას ეს ბედი ეწევათ
გამსახლისკენ წაბრძანდება
დაუდგებათ (გაუსქდებათ კიდეც) შიშით გული
ვინც გაფლანგა ტრესტის ფული„-ო (მართლწერა თქვენია!) შეგნებული კორესპონდენტი ბრძანებულხართ: თვით ასეთი და ამ სიგრძე ლექსის დაბეჭდვა საბჭოთა ქაღალდზე, თვით ამ ქაღალდის სულგრძელობაზე რომ არაფერი ვსთქვათ, უდრის საზიზღარი გამფლანგველის დანაშაულს!..

საბპროზკა *).

მაჯლაჯუნას

ამ შარადას, ასე ფხიანს,
რიკამ თავი აჯაჯგუნა,
ტყავი გაძვრა ადამიანს
და დაბეჭდვა ვერ არგუნა!..
თუ შარადა ვერ დავბეჭდოთ
(ფულს ვერ გავსცემთ ასეთ გონჯში!)
თვითონ ლექსი, ვსთქვათ, გავბედოთ
და გავგზავნოთ დამწვართ ფონდში?!.

რიკა.

---

*) საბჭოთა პროკურორთა ბიუროს კანტროლის ალმას იულებელი.

ვარადა.

ხოლო, როცა მოსავალი მოვიდა...

მეაბრეშუმე ქალი:—საჩქაროდ გამობრძანდით, მოქალაქევ, საამქროზე! პარკი არ გამისვარეთ...

პოლიგრაფტრესტის მე-5-ე სტამბა, კამოს ქ. № 63